

**Onderwerp: activiteiten binnen de werkingssfeer cao (brandwachten zonder diploma)
Artikel 3 cao 2018- 2023**

Vraagstelling

Artikel 98 lid 2 derde liggende streepje van de CAO Particuliere Beveiliging (ook wel CAO PB) laat tot de taken van de Sociale Commissie Beveiliging de beoordeling behoren of in een concreet geval sprake is van activiteiten die vallen binnen de werkingssfeer van de cao. Gevallen kunnen in dit kader ook aangebracht worden door het controleorgaan en/of het Sociaal Fonds Particuliere Beveiliging.

Het controleorgaan heeft bij bericht van 8 juni 2020 aan het bestuur van het Sociaal Fonds Particuliere Beveiliging de, door het controleorgaan met de onder de werkingssfeer van de CAP PB vallende werkgever gevoerde, discussie over de positie van brandwachten bij werkgever voorgelegd en het bestuur heeft de vraag bij de Sociale Commissie Beveiliging neergelegd.

Het bestuur heeft de door haar controleorgaan gestelde kernvraag of naar aanleiding van de discussie met werkgever de vraag kan worden beantwoord of brandwachten zonder rijksdiploma brandwacht en zonder diploma beveiliging II in dienst van een onderneming met een ND vergunning, vallen onder de werkingssfeer van de CAO Particuliere Beveiliging of dat artikel 3 van die CAO van toepassing is.

Concreet geval

Op grond van het genoemde artikel 98 lid 2 derde liggende streepje CAO PB moet het gaan om een concreet geval. De Sociale Commissie heeft in de aan haar overgelegde stukken concreet aangetroffen de kwestie van de werknemer (casus 1). Verder is er de al op 11 januari 2018 aan het controleorgaan voorgelegde casus van de niet met name genoemde maar wel concreet aangeduide nieuw aan te stellen collega die als (industriële) brandwacht zal gaan werken. Deze kandidaat heeft volgens werkgever geen beveiligingsdiploma, en is geen rijksgediplomeerde brandwacht (casus 2). Aan de hand van deze twee concrete voorbeelden zal de Sociale Commissie de bovengenoemde vraag beantwoorden.

Uitspraak Sociale Commissie (21 september 2020)

Artikel 3 van de CAO Particuliere Beveiliging bepaalt dat op de werknemer die, normaal gesproken, geen beveiligingswerkzaamheden verricht en/of de werknemer die een functie vervult boven het niveau van de in de cao opgenomen salarisschalen, met name genoemde bepalingen niet van toepassing zijn, te weten artikel 1 CAO PB voor wat betreft de definitie van fulltimer, artikel 12 lid 3 CAO PB voor wat betreft het concurrentiebeding, artikel 20 CAO PB voor wat betreft het vervallen van ADV-dagen, hoofdstuk 4 voor wat betreft lonen (met een viertal uitzonderingen), hoofdstuk 5 voor wat betreft vergoedingen en bijlage 2 voor wat betreft functiegroepen en voorwaarden.

In bijlage 2 van de CAO Particuliere Beveiliging wordt onder hoofdstuk I, aanhef en onder nummer 4 (Brandwacht) de functiegroep of het beroepsprofiel gegeven van de brandwacht in het algemeen, terwijl in hoofdstuk II, paragraaf 4 de functie van brandwacht opgesplitst wordt in aspirant brandwacht, brandwacht A, brandwacht B, brandwacht C, brandwacht D en ten slotte brandwacht E. In hoofdstuk I aanhef en onder nummer 4 van de bijlage 2 van de CAO PB staat : "deze beveiliging bewaakt de objecten waar speciale eisen gesteld worden omtrent kennis van brandpreventie en brandbestrijding, gevaarlijke stoffen

ontploffingsgevaar et cetera. De beveiligiger moet gekwalificeerd zijn om bij calamiteiten als brandwacht dan wel brandweerman repressief op te kunnen treden.”

De sociale commissie merkt allereerst op dat het controleorgaan en werkgever niet geheel adequaat op elkaar gereageerd hebben. Werkgever heeft al in een vroegtijdig stadium (2018) aangegeven dat in casus 2 de toekomstige werknemer niet studeert voor een beveiligingsdiploma en niet in het bezit is van het rijksdiploma brandwacht en ook geen geldig EHBO / BHV diploma heeft. Daartegenover ging het controleorgaan er in zijn schrijven van 26 februari 2020 vanuit dat, wanneer werknemers niet in het bezit zijn van een beveiligingsdiploma, de cao in dat geval die werknemers aspirant brandwacht laat zijn. Het controleorgaan heeft in die reactie niet zichtbaar meegewogen dat de betrokken toekomstige werknemer ook geen rijksdiploma brandwacht heeft, zodat hij op grond van het bepaalde in bijlage 2, hoofdstuk II, nummer 4, 4.2, van de CAO PB niet als aspirant brandwacht kan worden aangemerkt.

Dat betekent evenwel niet dat werkgever er gerechtvaardigd vanuit mag gaan dat er brandwachtactiviteiten kunnen plaatsvinden die niet vallen binnen de functiebeschrijving van de cao en die ook geen beveiligingswerkzaamheden inhouden, zodat in de ogen van werkgever artikel 3 van toepassing is.

Allereerst is er, in de beide voorgelegde gevallen, geen sprake van een “werknemer die, normaal gesproken, geen beveiligingswerkzaamheden verricht”. De CAO PB kent in artikel 1, waar een groot aantal begrippen uit de cao worden gedefinieerd, geen definitie van “beveiligingswerkzaamheden”. Ook van het regelmatig gebruikte begrip “beveiligiger” bestaat geen definitie in de CAO PB. Maar wel moet uit artikel 38 en volgende CAO PB over de functie-indeling en bijlage 2 over functiegroepen worden afgeleid dat “beveiligingswerkzaamheden” een zeer breed begrip is, waaronder vallen het signaleren van onregelmatigheden, portiers- en/of receptiediensten, controleronden, burgersurveillance, winkelsurveillance, bewaking van ob- en subjecten, de aannahme van meldingen en de (coördinatie van) alarmopvolging. Werkgever zelf noemt nog andere voor beveiliging relevante werkzaamheden: (preventieve) aanwezigheid en veiligheidstoezicht. Nu bovendien de brandwacht in de CAO PB omschreven is als een beveiligiger die objecten bewaakt, is naar het oordeel van de Sociale Commissie voldoende aannemelijk dat de brandwachtwerkzaamheden beveiligingswerkzaamheden zijn. Beoordeling van of aansluiting bij de definitie van de wet (Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus) is onder deze omstandigheden niet nodig.

Maar bovendien is het naar het oordeel van de Sociale Commissie niet de bedoeling dat een werkgever die wel onder de werkingssfeer van de CAO PB valt, bepaalde werkzaamheden door eigen optreden of nalaten onder de toepassing van artikel 3 CAO PB zou kunnen laten vallen. Zo schrijft werkgever aan het controleorgaan op 28 maart 2018: “De brandwachten verrichten geen beveiligingswerkzaamheden, hebben geen beveiligingsdiploma en gaan hier ook niet voor studeren”. Met dat laatste miskent werkgever de in artikel 60 e.v. CAO PB neergelegde en aan de werkgever opgedragen verplichting die - ook als artikel 3 van de CAO PB van toepassing zou zijn geen ontheffing daarvan kent - om de werknemer opleidingen te laten volgen die hem in staat moeten stellen zijn (toekomstige) functie uit te oefenen. Van de brandwacht wordt het bezit en behalen van diploma’s verlangd. De werknemer is verplicht deze opleidingen te volgen en de kosten van inschrijfgeld, lesgeld en examengeld van een verplichte opleiding wordt door de werkgever in beginsel betaald. De Sociale Commissie wijst in het bijzonder nog op het bepaalde in art. 63 CAO PB: het behalen van een EHBO/BHV-diploma. Ook de rijksopleiding

brandwacht kan tot de bedoelde scholing worden gerekend. Werkgever dient dus zijn werknemers met de in de individuele arbeidsovereenkomst aangeduide functie van "brandwacht" en "(industriële) brandwacht" actief en meteen in de gelegenheid te stellen de opleidingen te volgen die nodig zijn om te groeien in de functie van brandwacht, zoals in de CAO PB aangeduid, en ook de groei in de salarisschalen die daarbij horen te bevorderen. Als werkgever bij de indiensttreding aarzelt waar zij de werknemer moet indelen, wijst de Sociale Commissie erop dat art. 40 CAO PB ook daar een oplossing voor kent: rekening houden met elders verkregen vaardigheden en/of opgedane ervaring. En vervolgens onmiddellijke uitvoering van de scholingsplicht.

Het bovenstaande betekent dat de door het controleorgaan in de notitie van 8 juni 2020 geformuleerde kernvraag positief kan worden beantwoord. Brandwachten in dienst van een onderneming met een ND vergunning, vallen onder de werkingssfeer van de CAO Particuliere Beveiliging, ook wanneer ze (nog) geen beveiligingsdiploma op zak hebben. Het bepaalde in artikel 3 van die CAO is niet van toepassing.